

Vprašanje za ustni odgovor O-000073/2011 za Komisijo

Člen 115 poslovnika

Renate Weber, Cecilia Wikström, Sophia in 't Veld, Baroness Sarah Ludford, Sonia Alfano, Norica Nicolai, Gianni Vattimo, Louis Michel, Nathalie Griesbeck, Leonidas Donskis, Alexander Alvaro, Ramon Tremosa i Balcells

v imenu skupine ALDE

Zadeva: Pregled madžarske ustave

Madžarske oblasti so parlamentu v obravnavo predložile osnutek ustave¹, ki v zvezi z Madžari, ki živijo v tujini², omenja spodbudo k izpolnitvi „ideala združenega madžarskega naroda“; omejuje pooblastila ustavnega sodišča³; spreminja trajanje mandata članov ustavnega sodišča, predsednika računskega sodišča in guvernerja centralne banke; opredeljuje zakonsko zvezo in družino na način, ki izključuje enostarševske družine, zunajzakonske zveze in istospolne pare⁴; prepoveduje razlikovanje, razen na podlagi spolne usmerjenosti, starosti in genetskih značilnosti⁵; ukinja in združuje organe za človekove pravice⁶; določa, da je „življenje fetusa“ „zaščiteno od trenutka spočetja“⁷; vsebuje verska sklicevanja na krščanstvo in njegovo vlogo pri ohranjanju naroda⁸, in predvideva možnost, da bi mladoletnikom ali njihovim materam dodelili dodatne glasove⁹, Madžarom, ki živijo v tujini, pa glasovalno pravico¹⁰. Prenovi ustave nasprotujejo opozicijske stranke in nevladne organizacije¹¹ ki so kritizirale nepreglednost postopka, pomanjkljivost posvetovanj, kratek rok ter vsebino, ki odpravlja demokratičen sistem zavor in ravnovesij¹². Evropska komisija za demokracijo skozi pravo (Beneška komisija) je madžarske oblasti pozvala, naj zagotovijo več prožnosti, odprtosti in duh kompromisa ter pripravila priporočila, medtem ko jih je Parlamentarna skupščina Sveta Evrope¹³ 25. marca 2011

---

¹ Angleška različica besedila, ki so jo posredovale madžarske oblasti, je dostopna na http://www.euractiv.com/sites/all/euractiv/files/CONSTITUTION_in_English__DRAFT.pdf; preambule k ustavi madžarske oblasti niso objavile, je pa dostopna na http://www.euractiv.com/sites/all/euractiv/files/BRNEDA224_004970.pdf. Nevladne organizacije so poslale drug prevod teh dokumentov in poudarile napake ter manjkajoče dele v prevodu (ki so ga posredovale madžarske oblasti).

² Člen D

³ V zvezi s proračunskimi vprašanji, dajatvami, davki in carinami: člen 24(4) - angleška različica, ki so jo posredovale madžarske oblasti, in različica, ki so jo posredovale nevladne organizacije, se razlikujeta; odpravljena je možnost *actio popularis*

⁴ Člen M in preambula: „Najpomembnejši okvir za naš soobstoj sta družina in narod, katerih temeljne vrednote, ki nas povezujejo, so zvestoba, vera in ljubezen“ (prevod madžarskih oblasti) družina je „osnova za preživetje naroda“.

⁵ Člen XIV(2): „Madžarska zagotavlja temeljne pravice vsem, brez razlikovanja na podlagi spola, rase, barve kože, etnične ali socialne pripadnosti, narodnosti, invalidnosti, jezika, vere, političnega ali drugega mnenja, premoženja, stanja ob rojstvu ali drugega stanja brez razlikovanja“ (različica, ki so jo posredovale madžarske oblasti)

⁶ Na primer varuha manjšin in parlamentarnega komisarja za varstvo podatkov in svobodo obveščanja

⁷ Člen II: „... življenje fetusa bo zaščiteno od spočetja“ (različica madžarskih oblasti).

⁸ Preambula: „Priznavamo vlogo krščanstva pri ohranjanju našega naroda“... „Kralj Sv. Štefan .... je naredil našo državo del krščanske Evrope“ (prevod madžarskih oblasti); v ustavi je zapisano, da se tolmači na osnovi take preambule: Člen Q(3)

⁹ Ali drugi osebi ali drugemu zakonitemu zastopniku: Člen XXI(2); prevoda madžarskih oblasti in nevladnih organizacij se razlikujeta.

¹⁰ Člen XXXI(1): prevoda madžarskih oblasti in nevladnih organizacij se razlikujeta. Poleg tega so predvideni razširjeni standardi za izredne razmere in začasna odprava temeljnih pravic; v ustavi ni omenjena prepoved pravnega učinkovanja za nazaj; uvedena je kazen dosmrtno ječe: člen IV(1), izvirnik ustave, kot so ga prevedle nevladne organizacije; sedanja ustava se razveljavi;

¹¹ Odločili so se bojkotirati razprave o tem vprašanju potem, ko je vlada omejila pooblastila ustavnega sodišča, ko je to izdalo sodbo, ki ji ni bila pogodna.

¹² Glej na primer dokumente madžarske združenja za državljanske svoboščine HCLU, instituta Eötvös Károly Policy Institute in madžarskega helsinškega odbora: http://helsinki.hu/Friss_anyagok/htmls/820

¹³ Parlamentarna skupščina Sveta Evrope

pozvala, naj objavijo celovito mnenje. Osnutek ustave naj bi bil sprejet v drugi polovici aprila¹ .

Ali bo Komisija po postopku prenove madžarske ustave preverila, ali so načrtovane prenove v skladu s Pogodbami in pravom EU, zlasti s členi 2, 6 in 7 PEU, skupnimi demokratičnimi ustavnimi načeli in pravili o glasovalnih pravicah na volitvah v Evropski parlament? Kakšna je njena ocena in katere ukrepe bo sprejela? Ali meni, da bi lahko te spremembe pomenile tveganje razlikovanja na podlagi narodnostne in etnične pripadnosti, spolne usmerjenosti, vere ali prepričanja in da kršijo načelo enakega obravnavanja? Ali bo madžarske oblasti pozvala, naj počakajo mnenje Beneške komisije in da pred sprejetjem osnutka ustave upoštevajo njena priporočila?

Vloženo: 30.3.2011

Posredovano: 1.4.2011

Rok za odgovor: 8.4.2011

---

¹ Z dvotretjinsko večino glasov sedanjega parlamenta, po odpravi pravila o štiripetinski večini v parlamentu; referendumu ne bo.